

rig Biografi ved Folke Petersson af *Erkebiskoppen Olaus Svebilius* († 1700), et usædvanligt smukt Begynderarbejde, præget af stor Grundighed og virkelig historisk Forstaaelse. Paabegyndelsen af den nævnte Række »Samlinger och studier« maa hilses som en betydningsfuld Begivenhed i nordisk kirkehistorisk Forskning.

Bjorn Kornerup.

*Svensk Handelsstatistik 1637—1737*, udg. av Stockholms stadsarkiv gennem Bertil Boëthius och Eli F. Heckscher (1938) er en meget anselig og nyttig publikation — i virkeligheden en kildeudgave og ingen moderne bearbejdelse, som man kunde fristes til at tro. Det er merkantilisternes stærke interesse for en positiv handelsbalance, der har faaet de regerende til fra tid til anden at skaffe sig underretning om det faktiske forhold mellem import og export. Grundlaget er de kun delvis bevarede toldregnskaber, resultatet til tider meget detaljerede handelsbalancer med fuldstændig angivelse af værdien af alle varearter i hver enkelt havn; særlig fyldig er 1685-statistikken, der fylder over 200 s. i udgaven (p. 137—340). Med undtagelse af den nogenlunde kontinuerlige række i periodens slutning 1718—37, hidrører de fleste af balancerne fra enkelteaar i periodens første fjerdedel, hvoraf de ældste allerede delvis er trykte i Axel Oxenstiernas skrifter och brevvevling (2. R. Bd. 11). Til slut er meddelt en speciel handelsstatistik for Stockholm alene, der omfatter en del flere aar end den samlede. For 17. aarh.s vedkommende er stoffet allerede i stor udstrækning udnyttet i Eli F. Heckschers Sveriges ekonomiska historia I:2 (Sml. anm. i Hist. Tidskr. 10. R. IV 149 ff., især 163) saaledes at dennes (paa engelsk skrevne) indledning om materialets betydning kun har lidt interesse for den danske læser. Ny og værdifuld er derimod Boëthius' fyldige indledning om materialets tilblivelse og karakter, de tekniske og administrative forhold, især forholdet til primærkilderne, de svenske toldregnskaber.

Aksel E. Christensen.

Endnu inden Glotz' bindstærke »Histoire générale« er bragt blot knapt halvvejs til Ende, har »Les Presses universitaires de France« paabegyndt en ny og omfattende Oversigt over Verdenshistorien, der har faaet Navn efter ingen ringere end vor Videnskabs høje Muse. »Clio«, *Introduction aux études historiques* (Paris 1934). »Clio« skal omfatte ialt 12 Bind, hvoraf de første ni, af hvilke nogle er delt i to Afdelinger, indeholder den egentlige

historiske Fortælling. De gamle Østerlandes Historie (Bd. I, 1—2) behandles af Lærerstanden ved Institut catholique, Vestasiens af Louis Delaporte, det faraonske Ægyptens af Etienne Drioton og Jacques Vandier; den græske Historie skildres af Glotz' mangeaarige Medarbejder Robert Cohen og Roms af André Piganiol. I fjerde og femte Bind giver Joseph Calmette en Oversigt over Middelalderens Historie; det 16. Aarhundrede, Renæssancens, Reformationens og Religionskrigenes Tidehverv (Bd. VI) er overdraget til Henri Sée i Samarbejde med Armand Rébillon, og sidstnævnte i Fællesskab med Victor Tapié og J. Préclin. Bearbejdelsen af det 17. Aarhundrede (Bd. VII). Den nyeste Tids Historie skrives overvejende af Louis Villat; som Eneforfatter skriver han i Bd. VIII 1—2 om Revolutionen og Kejserdømmet (1789—1815) og i Samvirken med Pierre Renouvin, J. Préclin og G. Hardy den nyeste Tids Historie op til 1919 (Bd. IX 1—2). Samlingens tiende Bind, som er delt i fire Hefter, bringer et historisk Atlas, medens dens elvte Bind, ligeledes bestaaende af fire Hefter, indeholder en Samling Kildesteder, og dens tolvte og sidste Bind en Udsigt over Kunstens Historie ved P. Lavedan.

Medens Glotz har lagt an paa at tilvejebringe en Samling videnskabelige Haandbøger, er Hensigten med »Clio« at give en Række Grundrids som en Indledning til et historisk Studium. Men i Virkeligheden yder dette Samlingsværk langt mere end blot et Kompendium: med sit rige Udstyr af videnskabeligt Apparat viser det Vej til den levende historiske Forskning. De righoldige systematiske Bibliografier, hvormed Oversigterne af den almindelige historiske Udvikling er forsynet, og som indeholder en kyndig sigtet Oversigt over den efterhaanden næsten uoverskuelige historiske Litteratur, og de Noter og Exkurser, som ledsager Fortællingen Kapitel for Kapitel og giver en klar Forstaaelse af den historiske Forsknings Stade, gør denne Række Haandbøger ikke blot til et solidt Stykke Værktøj for unge Studenter, men yder ogsaa god Hjælp til den erfarne Historiker, som gerne og med Udbytte tager dets Bind i Haanden. *Ollo Koefoed-Petersen.*

I sit historiske Værk har Herodot i første Bog Kap. 178 ff. givet en Beskrivelse af Babylon. Gennem Robert Koldewey's Udgravninger og Undersøgelser paa Stadens Ruinmark i Aarene 1899—1917 har vi faaet en omfattende og tydelig Forestilling om den gamle Storstads Byplan og derved Midler til at komme bag om Herodot og vinde Klarhed over, hvorledes hans Beskrivelse